

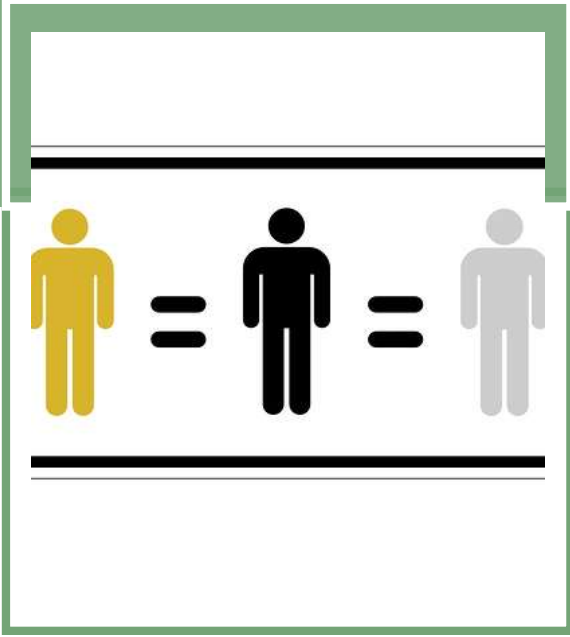

BİREYSEL FARKLILIKLARA

SAYGI

LİSE VELİ SUNUMU

BİREYSEL FARKLILIKLARA SAYGI

Dünya çeşitli kültürlerin, ırk ve etnik kökenden insanların, farklı diller konuşarak bir arada yaşadığı büyük bir topluluktur.

Bu toplulukta birbirinden çok farklı özelliklere sahip insanların ve grupların bir arada, uyum içinde yaşayabilmesi için bir uzlaşma kültürü yaratılmalıdır.

“Farklılıklara saygı” oluşturulacak uzlaşma kültürünün temel taşı olarak düşünülebilir.

Bireysel Farklara Saygı

Farklı özelliklere sahip grupların bir arada sorunsuz yaşamalarını engelleyen en önemli etkenlerden biri önyargılar ve ayrımcılıktır.

İnsanların; fikirlerine, yaşam tarzına, hayata bakış açısına saygı göstermek, kendi tercihlerinden, seçimlerinden ya da doğuştan getirdikleri özelliklerinden dolayı yargılamamak, ön yargılı ve kişisel yaklaşmamak gerekir.

İnsanlar ait oldukları toplum hakkında yeterli bilgi ve deneyime sahiptirler. Bu yüzden kendi kültürleri için olumlu tutum geliştirirken farklı toplumlara karşı önyargılı olabilirler.

Farklı toplumlar hakkında yeterli bilgi sahibi olmayanlar onlar hakkında iyi, kötü, çirkin, tehlikeli, dost, düşman gibi kalıplaşmış önyargılar oluşturabilirler.

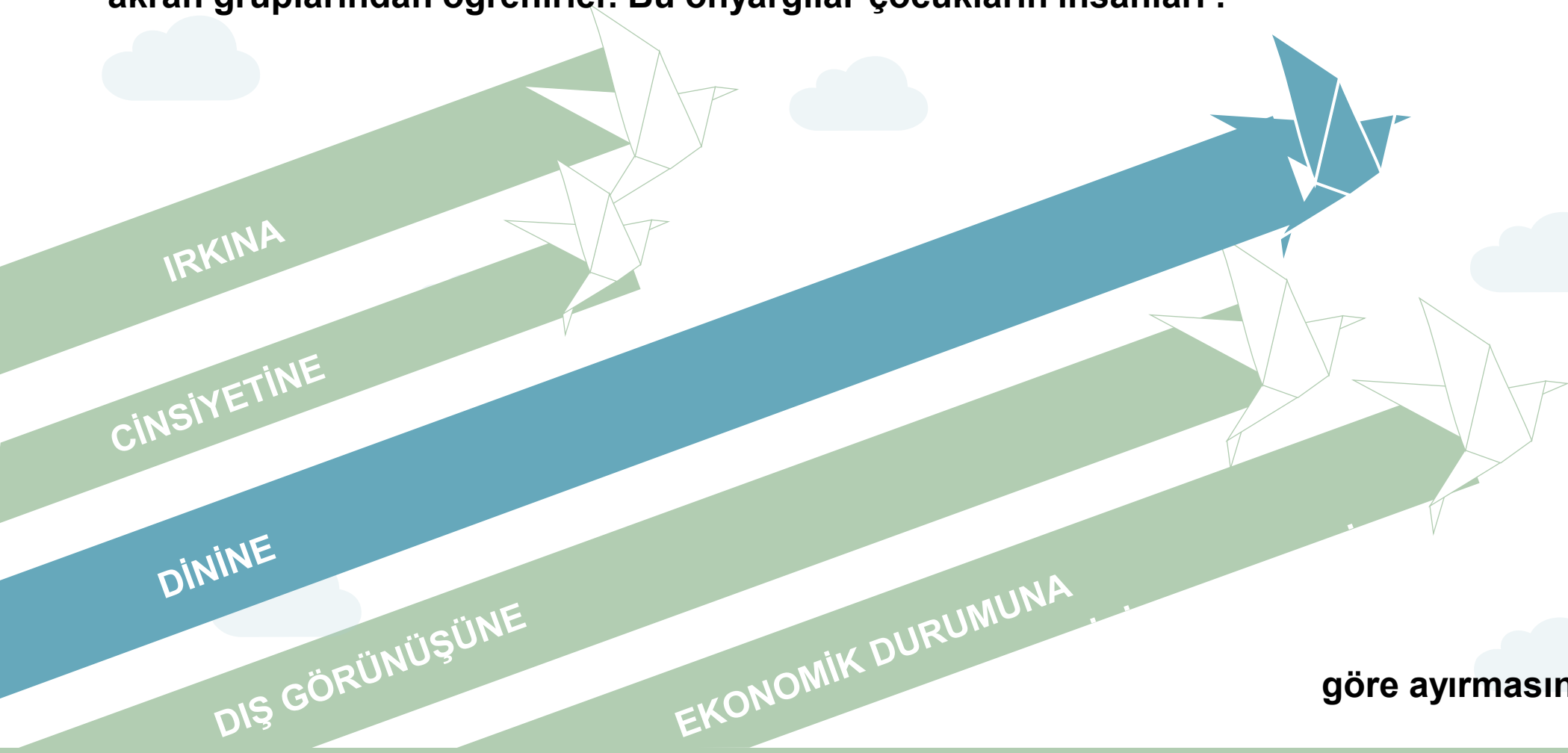
Yetiřkinler istemli ya da istemsiz olarak farklılıklara karşı oluşturmuş oldukları bu önyargılarını çocuklara da aktarırlar.

Çocuklar, kendilerine benzeyenleri severken kendilerine benzemeyenleri sevmemeyi küçük yařlardan itibaren ebeveynlerinden öğrenirler.

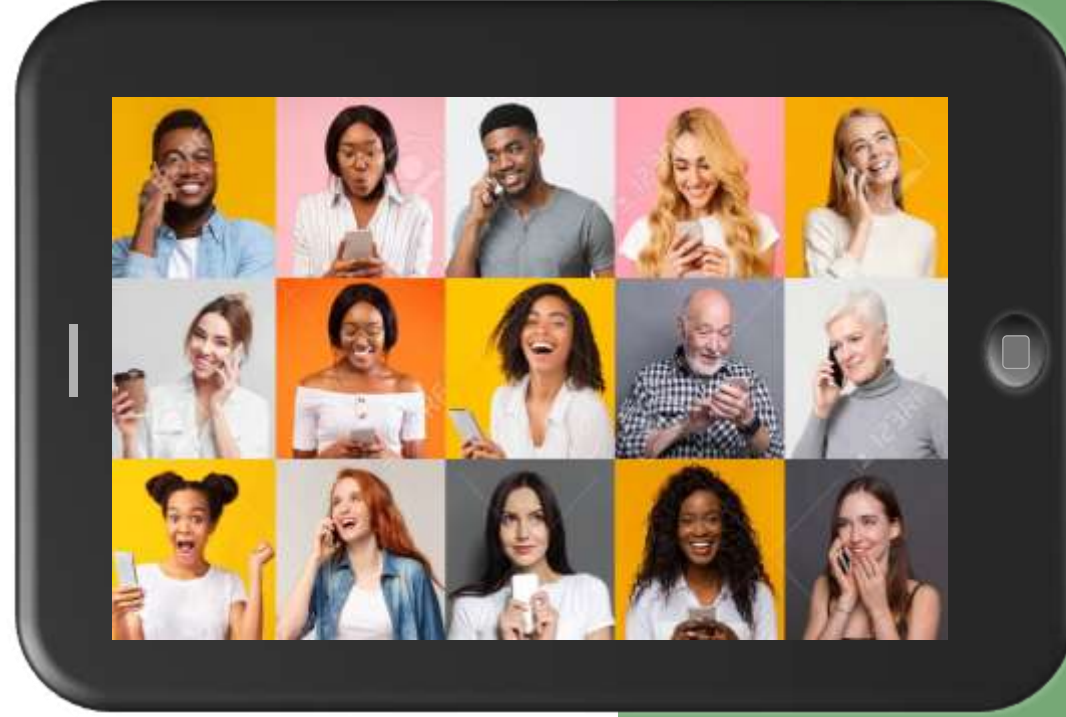
Bu durum zamanla kişileri çeşitli özelliklerinden dolayı dışlamaya ya da tam tersi olacak şekilde üstün tutmaya dönüşebilir.

Çocuklar, kendilerinden farklı kişi ve gruplara karşı önyargı oluşturmayı öncelikle ailelerinden, etraflarındaki yetişkinlerden ve akran gruplarından öğrenirler. Bu önyargılar çocukların insanları :

göre ayırmasına neden olur.

Gençlerin, farklılıklara karşı önyargı oluşturmalarının nedenlerinden bir diğeri ise kitle iletişim araçlarıdır. Filmlerde, televizyon programlarında, gazetelerde farklı toplumlar ve etnik gruplarla ilgili gördüğü olumsuz haberler, gençlerin bu etnik gruba karşı olumsuz tavır takınmasına neden olabilmektedir.

Gençlerin farklılıklara karşı olumsuz tutumlara sahip çevresinden etkilenmemesi, farklılıklara ön yargıyla değil de hoşgörüyle yaklaşılması gerektiğini öğrenmesi için, “farklılıklara saygı” konusunda bilgi sahibi olması önemlidir.

“

Farklılıklara saygı eğitiminde okul ile birlikte aileye de büyük görevler düşmektedir. Ebeveynler çocuklarına örnek olmalı, kitle iletişim araçlarını doğru kullanmalarını sağlamalı ve çocuklarının bireysel farklarına da saygı duymalıdır.

”

BİREYSEL FARKLILIKLARA SAYGIYI NASIL ÖĞRETEBİLİRİM?

Kendini ve Başkalarını Tanıma

Aile Yapısındaki Farklılıklara Dayalı Ayrımcı Tutum ve Davranışlar

BİREYSEL FARKLARA SAYGI

Cinsiyete Dayalı Ayrımcı Tutum ve Davranışlar

Dış Görünüme Dayalı Ayrımcı Tutum ve Davranışlar

Bedensel ve Zihinsel Engelliliğe Dayalı Ayrımcı Tutum ve Davranışlar

Kendini ve Başkalarını Tanıma

Bireyin kendisini ve çevresindeki kişileri tanıması farklılıklara saygı eğitiminin ilk konusudur. Birey kendi özelliklerini tanımaya başladıkça diğerlerinden hangi açılardan farklı olduklarını ve bu farklılıkların onlara ne kazandırıp ne kazandırmadığının farkına varır. Bunun sonucunda kendine olan özgüvenini artar ve toplumsallaşmasını kolaylaştırır.

Dış Görünüşe Dayalı Ayrımcı Tutum ve Davranışlar

Birey öncelikle kendisinin fiziksel özelliklerini iyice tanıyıp benimsedikten sonra fiziksel özelliklerin kişiden kişiye farklılık göstereceği bilincini de kazanması gereklidir.

Çünkü dış görünüş bir kişi hakkında yorum yapmamızı sağlayacak ilk özelliktir. Bir kişinin ilk bakışta saç ve göz rengi, ten rengi, yüzünün güzelliği, sevimliliği, temiz ve bakımlı olması, kıyafeti gibi özelliklerine bakılarak o kişi hakkında olumlu ya da olumsuz yargılarda bulunabilmir.

Yetiřkinlerinde dış görünüşe bağlı ayrımcılığı sıklıkla yapmaları genlerinde bundan etkileyerek ayrımcı tutum ve davranışlar kazanmasına neden olmaktadır. Bunun yanında dış görünüşle ilgili takılan lakapların medya tarafından desteklenmesi de bu nedenlerden biridir.

Cinsiyete Dayalı Ayrımcı Tutum ve Davranışlar

Cinsiyet eşitsizliği yüz yıllardır süregelen bir sorundur. Toplumlarda erkek ve kadınlar için biçilen kalıplaşmış roller vardır. Erkeklerin ev geçindirmesi, kadınların da ev işlerini yapması ve çocuk büyütmesi toplum tarafından bu cinsiyetlere atfedilen rollerdendir. Kadınların duygusal, erkeklerin ise cesur olması da bu cinsiyetlere ait genel özellikler olarak düşünülmektedir

Toplumsal cinsiyet rollerinin sınırlayıcı ve kalıplaşmış yargıları çocukların kimliklerinin değişik yönlerini keşfetmelerini engelleyebilir. Kız çocuklarının her alanda başarılı olabileceğini ve kendi yaşamına ilişkin seçimler yapabileceklerini bilmeye ihtiyaçları vardır. Erkek çocukların da kız çocuklara karşı üstünlük taslamadan başarılı olabileceklerini öğrenmeye ihtiyaçları vardır.

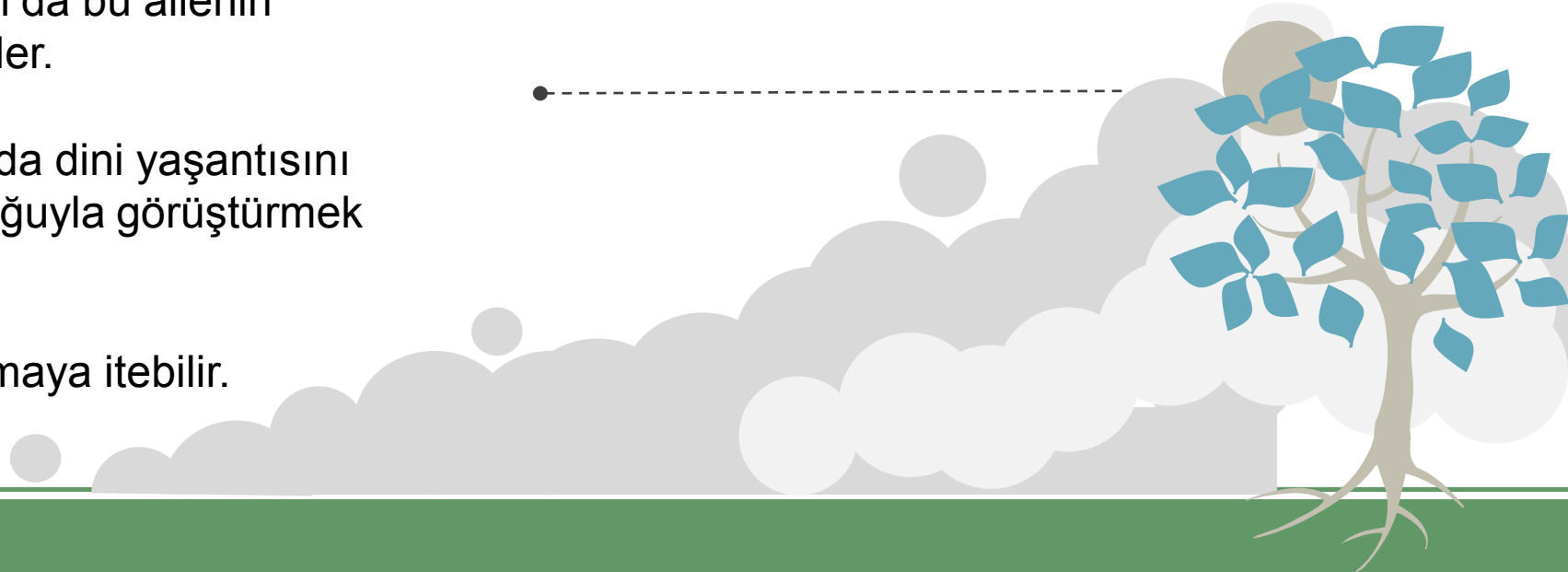
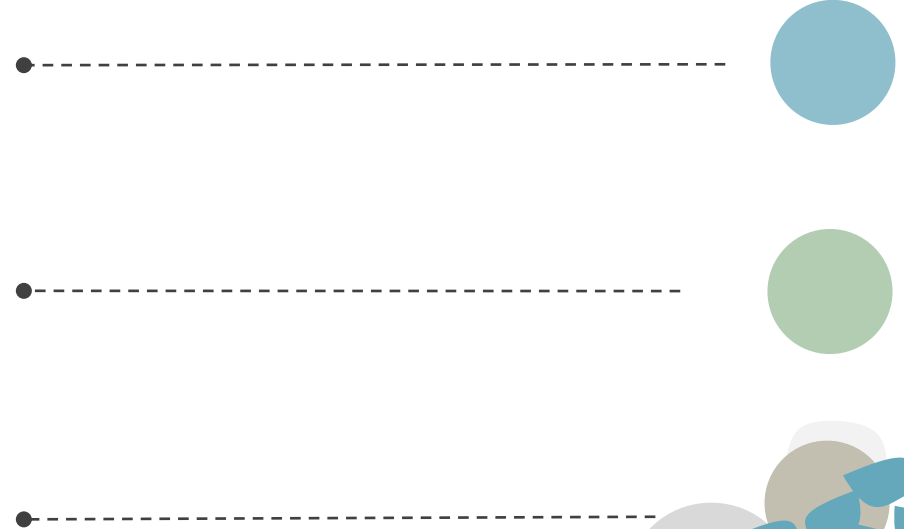
Aile Yapısındaki Farklılıklara Dayalı Ayrımcı Tutum ve Davranışlar

Toplumumuzda çeşitli aile yapıları vardır. Ailelerin gelir durumu, ait olduğu kültürün özellikleri, ebeveynlerin eğitim durumu, yaşam standartları ve geçimlerini sağladıkları işin türü de aileler arasında ayrımcılığa neden olan faktörlerdendir.

Ailedeki ebeveynler bazı aile yapılarına karşı ayrımcı davranışlar göstererek çocuklarının da bu ailenin çocuklarıyla görüşmelerini istemezler.

Örneğin: Çocuklarını mesleğini ya da dini yaşantısını beğenmedikleri bir ebeveynin çocuğuyla görüştürmek istemeyen aileler vardır.

Bu durum çocukları ayrımcılık yapmaya itebilir.

Herkesin ait olduğu bir kültür vardır. Bu kültürler arasında farklılıklar ya da benzerlikler olabilir.

Farklı kültürlerin davranış kalıplarına yanlış demek doğru değildir.

Kültürlerin hiç biri diđerinden daha üstün değildir.

Toplum tarafından kabul görmüş bazı davranış kalıpları her zaman her kültürle uyumlu olmak zorunda değildir.

Bedenssel ve Zihinsel Engelliliğe Dayalı Ayrımcı Tutum ve Davranışlar

Toplumumuzda engellilere karşı bazı önyargılar vardır. Bu önyargıyı oluşturan kişiler genellikle sağlık problemi yaşamayanlardır.

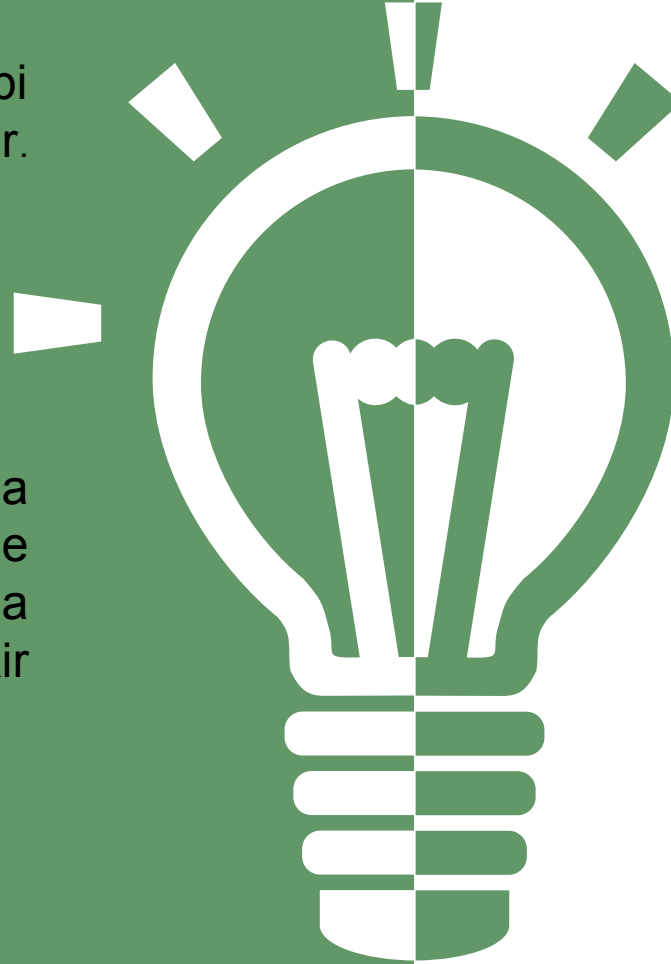
Bu bireyler engellilere karşı onları yok sayma, görmezlikten gelme, birlikte olmak istememe, onlara acıma gibi davranış ve tutum geliştirirler

Toplumda engellilik hakkındaki bilgi eksikliği ayrımcı tutum ve davranışların en temel nedenlerinden birisidir. Çocukların engellilerden korkma, ona dokunmaktan çekinme gibi eğilimlerinin olması onlara karşı bilgi eksikliğinden kaynaklanmaktadır.

Engellilik doğuştan olabileceği gibi sonradan da olabilir.

Her birey potansiyel bir engelli adayıdır.

Engelli bireylerin yaşama katılma, eğitim ve gelişme haklarından yararlanmalarına olanak tanımak gerekir

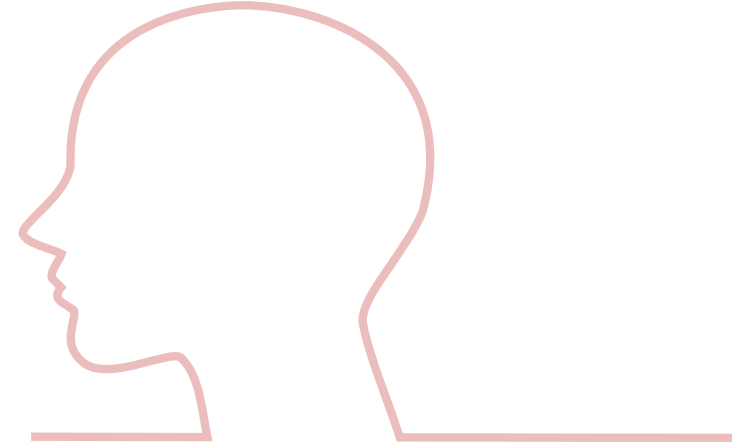

Engelli insanların da her insan gibi yapabilecekleri ve yapamayacakları şeyler vardır

Engelli insanlar çeşitli becerilere sahiptirler.

Engelli insanlar birçok işin üstesinden rahatlıkla gelebilirler.

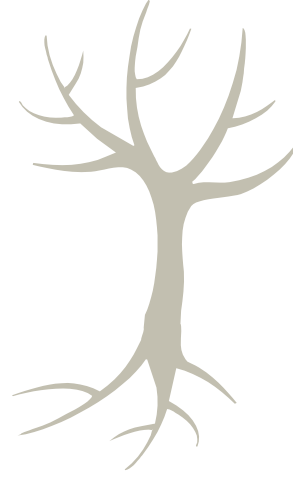
Bireysel farklılıklar yalnızca bunlarla sınırlı değildir.
Sahip olduğumuz fiziksel, zihinsel ve duygusal özellikler kişiliğimizin bir parçasıdır.
Bizi biz yapan bireysel özelliklerimiz de aslında farklılıklarımızı oluşturur.

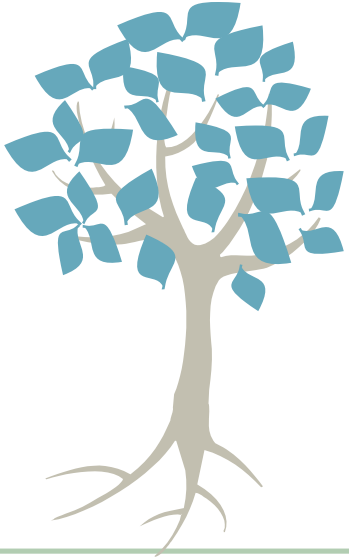
Çocuğun bireysel farklılıkları yok sayarsak;

- ❖ Çocuk anlaşılmamış hisseder.
- ❖ Öfkeli ve saldırgan davranışlar sergiler.
- ❖ Güvenli olmayan ortamlara girme ihtimali artar.
- ❖ Aile bağları zayıflayarak riskli davranışlar sergiler.

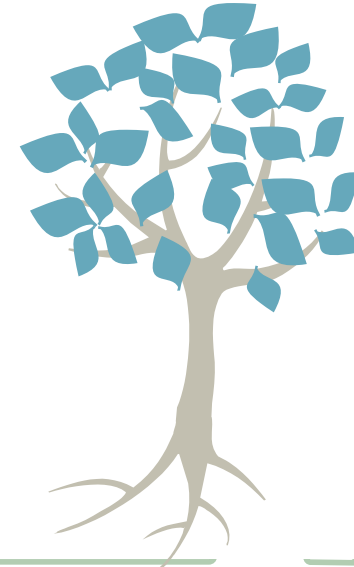
Çocuğun bireysel farklılıkları kabul etmeyerek değiştirmeye çalışırsak:

- ❖ Çocuğun başaramayacağı şeylere zorlayarak başarabileceklerini görmezden geliriz
- ❖ . Aile içi iletişimi olumsuz etkiler, çocuğun düşük benlik saygısı oluşturmaya sebep oluruz
- ❖ . Kendini yetersiz ve başarısız hissetmeye başlar

Bireysel farklılıklarına saygı duyarsak;

- ❖ Aile ortamına ilişkin aidiyet hisseder.
- ❖ Kendini güvende hisseder.
- ❖ Problem çözme becerisi artar.
- ❖ Olumlu benlik algısı oluşturur.
- ❖ Kendini saklama ihtiyacı hissetmeden benliğini rahatça ortaya koyabilir.
- ❖ Sorumluluk almaya yönelik motivasyonu artar

KULLANILABİLECEK STRATEJİLER

Farklılıklara değer verin.

Bireysel farklılıklara saygı duyan bir dil kullanımı tercih edin, etiketleyici sözcüklerden kaçının.

Farklı özelliklerin bir üstünlük veya zayıflık olmadığını çocuğunuza model olarak anlatmaya çalışın.

Farklılıkların anlaşılmaması insanlarda kaygı yaratır. Bu yüzden onları anlamaya çalışın.

Herkesin güçlü yanlarını fark etmeye çalışın.

Beni dinlediğiniz için
teşekkür ederim.

